



รายละเอียดของรายวิชา(Course Specification)

รหัสวิชา IDP3102 รายวิชา การออกแบบบรรจุภัณฑ์เชิงทดลอง

สาขาวิชา การออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์

คณะ/วิทยาลัย คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา <http://ssru.ac.th/index.php/th/>

ภาคการศึกษา 2 ปีการศึกษา 2568

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

รหัสวิชา	IDP3102
ชื่อรายวิชาภาษาไทย	การออกแบบบรรจุภัณฑ์เชิงทดลอง
ชื่อรายวิชาภาษาอังกฤษ	Packaging Design for Community Product

2. จำนวนหน่วยกิต 3 (2-2-5)

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

3.1 หลักสูตร	: หลักสูตรการออกแบบบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์
3.2 ประเภทของรายวิชา	วิชาบังคับ

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

4.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา	นางสาวปริญญญาณ์ แสงอรุณ
4.2 อาจารย์ผู้สอน	นางสาวปริญญญาณ์ แสงอรุณ

5. สถานที่ติดต่อ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา / E-mail: Patinya.sa@ssru.ac.th

6. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน

6.1 ภาคการศึกษาที่	ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 (001)
6.2 จำนวนผู้เรียนที่รับได้	ประมาณ 40 คน

7. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน(Pre-requisite) (ถ้ามี) -

8. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน(Co-requisites) (ถ้ามี) -

9. สถานที่เรียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ห้องเรียน: อาคาร 42/4245 วันพุธ 8.00 – 12.00 น.

10. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด วันที่ 1 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2568

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

ให้ผู้เรียนมี มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับคุณสมบัติของวัสดุในการออกแบบเพื่อพัฒนาความสามารถของนักศึกษาในการบูรณาการแนวคิดเชิงนวัตกรรมและกระบวนการออกแบบเชิงปฏิบัติการ โดยมุ่งเน้นการสร้างและประเมินผลลัพธ์ของบรรจุภัณฑ์เชิงทดลองที่ได้รับการสนับสนุนจากการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ การตั้งสมมุติฐาน และการนำเสนอผลงาน

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

ฝึกปฏิบัติการการออกแบบบรรจุภัณฑ์ อธิบายและทำความเข้าใจแนวคิดพื้นฐานของการออกแบบบรรจุภัณฑ์ เช่น แนวคิดการบริโภคและแรงจูงใจในการบริโภค กระบวนการหาข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และหลักการของการออกแบบเชิงทดลองและการสร้างนวัตกรรมบรรจุภัณฑ์

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

การออกแบบบรรจุภัณฑ์นวัตกรรม กระบวนการหาข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การหาแนวคิดเชิงทดลอง กระบวนการตั้งสมมุติฐาน การเขียนโจทย์ การหาแบบร่าง การเขียนแบบ การทำต้นแบบ เทคโนโลยีการทำต้นแบบ การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย การผลิต การนำเสนอผลงานเพื่อการขาย และการฝึกปฏิบัติ

Innovation packaging design, data finding process, data analysis, experimental concept finding, assumption process, study of design brief, sketch, drawing, modeling, prototype technology, production, visual merchandise presentation for sale, and practice

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย (ชั่วโมง)	สอนเสริม (ชั่วโมง)	การฝึกปฏิบัติ/งาน ภาคสนาม/การฝึกงาน(ชั่วโมง)	การศึกษาด้วยตนเอง (ชั่วโมง)
30 ชั่วโมง	ตามความต้องการของ นักศึกษาเฉพาะราย	ฝึกปฏิบัติ 30 ชั่วโมงต่อ ภาคการศึกษา	5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

3.1 ปรึกษาด้วยตนเองที่ห้องพักอาจารย์ผู้สอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

3.2 ปรึกษาผ่านโทรศัพท์ที่ทำงาน มือถือ 081-7400442

3.3 ปรึกษาผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) patinya.sa@ssru.ac.th

3.4 ปรึกษาผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Facebook/Twitter/Line)

Facebook: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100008848387691>

3.5 ปรึกษาผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Internet/Webboard)

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100008848387691>

2. ความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องพัฒนา

- (1) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาวิชา
- (2) มีความรู้ ความเข้าใจในองค์ความรู้ทางด้านอื่นที่สัมพันธ์กับองค์ความรู้ในรายวิชา โดยสามารถบูรณาการและนำมาประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม
- (3) มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการปฏิบัติงานโดยใช้วิธีการเรียนรู้จากประสบการณ์
- (4) สามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการและวิชาชีพ ทั้งภาคทฤษฎีและ

ภาคปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

2.2 วิธีการสอน

ใช้การเรียนการสอนในหลากหลายรูปแบบ โดยเน้นหลักการทางทฤษฎี และประยุกต์ทางการปฏิบัติในสภาพแวดล้อมจริง โดยทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ทั้งนี้ให้เป็นไปตามลักษณะของรายวิชาตลอดจนเนื้อหาสาระของรายวิชานั้นๆ มีการเรียนรู้โดยยกปัญหาเป็นหลัก (Problem Base Learning) การเรียนรู้โดยกรณีศึกษา (Case Study) การศึกษาดูงานทางวิชาชีพ เพื่อประยุกต์ในการปฏิบัติงานทางวิชาชีพที่ใช้งานได้จริง โดยการมอบหมายงานให้ทำเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม (Projected Base Learning)

2.3 วิธีการประเมินผล

ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปฏิบัติของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ คือ

- (1) การทดสอบย่อย
- (2) การสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน
- (3) การปฏิบัติงานรายบุคคลหรือรายกลุ่ม (Projected Base Learning)
- (4) การนำเสนอผลงาน

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (4) สามารถปฏิบัติงานและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

กำหนดกิจกรรมให้มีการทำงานเป็นกลุ่ม การทำงานที่ต้องประสานงานกับผู้อื่น การทำงานร่วมกัน มีการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน การทำงานที่ต้องประสานงานกับผู้อื่นโดยมีความคาดหวังในผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างตัวบุคคล และความสามารถในการรับผิดชอบต่อการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

4.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ประเมินจากพฤติกรรมและการแสดงออกของนักศึกษา ในการนำเสนอรายงานกลุ่มในชั้นเรียน และสังเกตจากพฤติกรรมที่แสดงออกในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ และความครบถ้วนชัดเจนตรงประเด็นของข้อมูล

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี

5.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี

- (1) มีทักษะการใช้วิธีวิเคราะห์เชิงปริมาณเพื่อตัดสินใจอย่างสร้างสรรค์ในการแปล

ความหมายและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือข้อโต้แย้ง

- (2) สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูดและการเขียน รู้จักเลือกใช้รูปแบบการ

นำเสนอที่เหมาะสมกับปัญหาและกลุ่มผู้ฟังที่แตกต่างกัน

5.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี

จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาต่างๆ ให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์สถานการณ์จำลอง ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข และสถานการณ์เสมือนจริง และนำเสนอการแก้ปัญหาที่เหมาะสม เรียนรู้เทคนิคการประยุกต์เทคโนโลยีในหลากหลายสถานการณ์

5.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี

ประเมินจากเทคนิคการนำเสนอโดยใช้ทฤษฎี การเลือกใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยี หรือคณิตศาสตร์และสถิติที่เกี่ยวข้อง ประเมินจากความสามารถในการอธิบายถึงข้อจำกัด เหตุผลในการเลือกใช้เครื่องมือต่างๆ การประมวลผลความคิดเพื่อถ่ายทอดในการนำเสนอผลงานทางวิชาการ หรืองานออกแบบ

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1.แผนการสอน

ลำดับที่	เนื้อหา	รูปแบบการเรียนการสอน	โปรแกรม/วิธีจัดการเรียนการสอน	การจัดการเนื้อหา	การวัดผล
1-2	แนะนำรายวิชา แนะนำผู้สอน - ชี้แจงแนวทาง วิธีการเรียน การสอน การทำงาน การวัดประเมินผล และเกณฑ์การประเมินผล บทที่ 1. บทนำ อธิบายและทำความเข้าใจแนวคิดพื้นฐานของการออกแบบบรรจุภัณฑ์ (เช่น แนวคิด การบริโภคและแรงจูงใจในการบริโภค) กระบวนการหาข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และหลักการของ	On site	อาคาร 42 คณะ วิศวกรรม ศาสตร์และ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม	บรรยายเนื้อหา ppt ผู้สอนยกตัวอย่างจาก การใช้การจัดการเรียน การสอนแบบ Active Learning	- ลงชื่อเข้า-ออก ชั้นเรียน

	การออกแบบเชิงทดลองและการสร้างนวัตกรรม				
3	บทที่ 2 การออกแบบบรรจุภัณฑ์เชิงทดลองเบื้องต้น ความรู้เบื้องต้น, คำจำกัดความ, ความหมายของบรรจุภัณฑ์. บทบาทของบรรจุภัณฑ์ในฐานะสินค้าเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ	On site	อาคาร 42 คณะ วิศวกรรมศาส ตร์และ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม	บรรยาย/อภิปราย, แนะนำรายวิชา. วิเคราะห์กรณีศึกษา เบื้องต้น (Case Study)	- ลงชื่อเข้า-ออก ชั้นเรียน การมี ส่วนร่วม
4	บทที่ 3 กระบวนการหาข้อมูลและการวิเคราะห์ เชิงทดลอง หลักการออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์และการเลือกใช้วัสดุในการออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก (Empathize & Define)	On site	อาคาร 42 คณะ วิศวกรรมศาส ตร์และ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม	Active Learning เรียนรู้แบบกลุ่ม, มอบหมายงานการ ค้นคว้าข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์	- ลงชื่อเข้า-ออก ชั้นเรียน อภิปรายกลุ่ม การมีส่วนร่วมใน กิจกรรมกลุ่ม
5	บทที่ 4 การหาแนวคิดเชิงทดลองและการตั้งสมมุติฐาน กระบวนการคิดเชิงนวัตกรรม (Innovation Packaging Design). การสร้างแนวคิดเชิงทดลอง (Ideate). การตั้งสมมุติฐานเพื่อแก้ปัญหา.	On site	อาคาร 42 คณะ วิศวกรรมศาส ตร์และ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม	การระดมสมอง (Brainstorming), การ กำหนดโจทย์และ ขอบเขตงานออกแบบ (Design Brief)	- ลงชื่อเข้า-ออก ชั้นเรียน การนำเสนอ แนวคิดเชิงทดลอง (Concept Presentation).
6-7	บทที่ 5 การเขียนโจทย์และการทำแบบร่าง (Sketch) การศึกษาโจทย์ (Design Brief), การสร้างแบบร่าง/ภาพสเก็ต 2 มิติ เพื่อการสื่อสารแนวคิด.	On site	อาคาร 42 คณะ วิศวกรรมศาส ตร์และ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม	ฝึกปฏิบัติการให้ขนาด การกำหนดขั้นตอน การจัดทำต้นแบบ ชุดฝึก CPR	- ลงชื่อเข้า-ออก ชั้นเรียน อภิปรายกลุ่ม การมีส่วนร่วมใน กิจกรรมกลุ่ม
8	ส่งผลงาน กลางภาค - การเขียนแบบโครงสร้าง (Drawing): หลักการออกแบบเชิงโครงสร้าง. ความสัมพันธ์ระหว่างแบบแผ่น 2 มิติและรูปทรง 3 มิติ (Lines, Planes, Forms)	On site	อาคาร 42 คณะ วิศวกรรมศาส ตร์และ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม	ฝึกปฏิบัติการเขียนแบบแม่ (Dieline) และการกำหนดเส้นตัด/เส้นทับรอย	- ลงชื่อเข้า-ออก ชั้นเรียน การส่ง แบบเขียนแบบ โครงสร้าง เบื้องต้น.

9-10	บทที่ 6 การทำหุ่นจำลอง (Modeling) และการผลิตต้นแบบ (Prototype) ผลิตสำหรับบรรจุภัณฑ์ (กระดาษ, พลาสติก). เทคโนโลยีการทำต้นแบบ (Prototype Technology),	On site	อาคาร 42 คณะ วิศวกรรม ศาสตร์และ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม	Active Learning กิจกรรม ใช้โปรแกรมช่วยในการ ออกแบบโครงสร้าง (เช่น การใช้ Ai เพื่อ สร้าง Dieline)	- ลงชื่อเข้า-ออก ชั้นเรียน การฝึกปฏิบัติ แบบจำลอง 3D ดิจิทัล หรือโมเดล จำลองวัสดุ (Mock-up)
11-13	บทที่ 7 การประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างและวัสดุ. และกระบวนการผลิตและการพิมพ์ (Production) - นวัตกรรมบรรจุภัณฑ์และความยั่งยืน (Innovation and Sustainability):	Online	อาคาร 42 คณะ วิศวกรรมศาส ตร์และ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม	บรรยาย/วิเคราะห์ กรณีศึกษาด้านการ ผลิต การพิจารณาประเด็น สิ่งแวดล้อม (Easy to Recycle, Upcycle, LCA)	- ลงชื่อเข้า-ออก ชั้นเรียน
14-16	บทที่ 8 การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายเชิงลึกและการทดสอบ (Testing) - การสรุปและสังเคราะห์ผลงาน (Synthesis) การสรุปกระบวนการออกแบบทั้งหมด ตั้งแต่ต้นจนจบ การวิเคราะห์จุดแข็ง/จุดอ่อนของผลิตภัณฑ์.	On site	อาคาร 42 คณะ วิศวกรรมศาส ตร์และ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม	บรรยายเนื้อหา ppt	- ลงชื่อเข้า-ออก ชั้นเรียน - แบบฝึกหัดท้าย บทเรียน
17	ส่งผลงาน ปลายภาค นำเสนอต้นแบบแบบบรรจุภัณฑ์ (Final Submission & Defense)	On site	อาคาร 42 คณะ วิศวกรรมศาส ตร์และ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม	นำเสนอแบบร่าง ผลงานหน้าชั้นเรียน การจัดแสดงผลงาน ต้นแบบ (Mock-up Exhibition)	- ลงชื่อเข้า-ออก ชั้นเรียน

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
---------------	-----------------------------	-------------------	------------------------

1(1), 1(2)	มีจิตสำนึก, การร่วมกิจกรรมภายในชั้นเรียน	ทุกสัปดาห์	10 %
1(2) 2(1) 2(2) 3(2)	การทดสอบย่อย , แบบฝึกหัดท้ายบทเรียน	5,11-13	10 %
2(2),2(3),3(2)	การสอบกลางภาค (Midterm Project)	8	20 %
2(2),2(3),3(2)	การสอบปลายภาค (Final Project)	17	30 %
1(2) 5(3)	อภิปรายกลุ่ม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม	4,6-7	10 %
2(2) 3(2)	การฝึกปฏิบัติ	4,8-10	30 %

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

ปฏิญญา ณ สงขลา (2564). การออกแบบบรรจุภัณฑ์กระดาษ (Paper Packaging Design). เอกสารประกอบการสอน สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

Structural Packaging: Design your own Boxes and 3D Forms (Paper engineering for designers and students) : Laurence King Publishing; Illustrated edition (February 15, 2012)

- ISBN-10 : 1856697533
- ISBN-13 : 978-1856697538

๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ -

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนักศึกษา ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนักศึกษา ได้ดังนี้

- แบบประเมินรายวิชา
- แบบประเมินผู้สอน

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้

- ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา
- ประเมินผลจากการทำโครงการในรายวิชา

3. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ 2 จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมองและหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้

- ประชุมสัมมนาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
- การทำโครงการวิจัยร่วมกับสินค้าพื้นบ้านและภูมิปัญญาไทย

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียน นอกเหนือจากแบบทดสอบ การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มชุมชนด้านออกแบบตราสัญลักษณ์และงานบรรจุภัณฑ์

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน ข้อ 1 และข้อ 2 และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอนและรายละเอียดวิชา ตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ 4
